

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र विकास सेवा वर्ग-१ व वर्ग-२ अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा, २०२५

गुरुवार, दिनांक १२ जून २०२५

[वेळ : दुपारी ३-०० ते सायंकाळी ६-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ४

बॉम्बे फायनान्शियल रूल्स अँड बजेट मॅन्युअल व इत्यादी
(पुस्तकांसह)

- सूचना.— (१) प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे व उर्वरित कोणतेही आठ प्रश्न सोडवावे.
(२) उत्तराच्या पृष्ठार्थ प्राधिकार नमूद करणे आवश्यक आहे.
(३) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण उजव्या बाजूस दर्शविलेले आहे.
(४) सरसकट नक्कल केल्यास गुण कमी होतील.

	गुण
१. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२०
(अ) आहरण व संवितरण अधिकारी	
(ब) वित्तीय औचित्याचे नियम	
(क) अधिकाराचे प्रत्यायोजन	
(ड) घसारा निधी	
(इ) प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता	
(फ) संक्षिप्त देयक व तपशीलवार देयक	
(ग) महसुली व भांडवली खर्च.	
२. लेखा आक्षेपाबाबत करावयाची कार्यवाही वित्तीय नियमावलीच्या आधारे विशद करा.	१०
३. भांडार संदर्भात विविध रजिस्टरांचे प्रकार व त्यांना अद्ययावत ठेवण्यासंबंधी तत्त्वे विशद करा.	१०
४. आकस्मिक खर्चाच्या संदर्भात नियंत्रक अधिकाऱ्याच्या जबाबदाऱ्या विशद करा.	१०
५. निविदा मागवणे व स्वीकृत करणे याबाबत पालन करावयाच्या नियमांचे विश्लेषण करा.	१०
६. सार्वजनिक बांधकाम विभागातील लेखापाल यांची कर्तव्ये व कार्ये स्पष्ट करा.	१०
७. (अ) निवृत्तीवेतन प्रकरणे वेळेत आणि योग्यरितीने तयार करण्याबाबत आवश्यक नियमांसह कार्यपद्धती विशद करा.	५
(ब) उपदाने व अशंराशीकरण बाबत संक्षिप्त टिपणी लिहा.	५
८. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांचे अधिकार व कर्तव्य थोडक्यात विशद करा.	१०
९. जिल्हा परिषदेमार्फत पंचायत समित्यांना बांधकाम व इतर विकास योजना अंमलबजावणीकरिता सोपवण्याची कार्यपद्धती आणि करावयाचे निरीक्षण याबाबतच्या तरतुदीचे विश्लेषण करा.	१०
१०. जिल्हा परिषद आस्थापनेची वेतन देयके तयार करणे व वेळेत अदा करणेबाबत कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर माहिती द्या.	१०